

FOAIA POPORULUI

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe un an 4 cor. 40 bani,
Pe o jumătate de an 2 cor. 20 bani.
România, America și alte țări străine 11 cor. anual.
Abonamente se fac la „Tipografia Poporului” Sibiu.

Foaie politică

Apare în fiecare Duminică.

Editura și tiparul „Tipografia Poporului”
Redactor resp.: Nicolae Bratu.

INSERATE:

se primesc la BIROUL ADMINISTRAȚIEI
(Strada Măcelarilor Nr. 12).
Un șir petit prima-dată 14 bani, a doua-ovară
12 bani, a treia-ovară 10 bani.

Luptele din Galiția și Polonia rusească în legătură cu luptele din alte părți.

Ca cea mai de însemnătate știre în zilele din urmă, trebuie să considerăm desfășurarea luptei, ce s'a dat de sus dela Varșovia până la Ivangorod și mai departe în jos spre Pșemisl, apoi peste Stary-Sambor până la Bucovina. Frontul acestei lupte a fost de vre-o 400 de kilometri.

Armata germană aliată cu a noastră a luat ofensiva spre Varșovia și Ivangorod. Tot asemenea s'a întâmplat și în Galiția, unde Rușii au fost din multe locuri bătuti înapoi (Pșemisl și jur), iar din unele ținuturi s'au retras ei (la Cernăuți și în alte părți). În partea Galiției, spre vest și ost dela Pșemisl, au avut loc lupte îndelungate (cari au ținut zile întregi), fără a se putea învinge unii pe alții. Asta din cauză, că în multe părți, atât armata noastră cât și Rușii, și-au făcut șanțuri și alte întărituri, de unde nu se pot scoate ușor unii pe alții,

În ținutul cătră Varșovia și Ivangorod (din Polonia rusească) ofensiva armatelor noastre aliate înaintase mereu. Dar deodată Rușii au aruncat în luptă noi corpuri de armată, astfel că trupele noastre aliate au trebuit să se retragă, fiindcă Rușilor le-a izbutit să iee din nou ofensiva. De prezent armatele noastre din această parte sunt în retragere și se adună pentru o nouă grupare, ca apoi, din alte poziții să iee din nou lupta contra Rușilor. Așa ne spun telegramele oficioase sosite Joi acum.

Din mersul luptelor cu Rușii, reiese tot mai tare *mulțimea* armatei rusești. Din împrejurarea aceasta se poate deduce mai ca sigur, că izbânda din urmă a războiului va fi pe partea acelora, cari vor putea trimite mereu și multă armată bine echipată pe câmpul de luptă. Iar aici vine neajunsul armatelor noastre aliate (Austro-Ungaria și Germania), cari sunt silite să lupte pe atâtea fronturi: cu Francezii, Belgienii, Englezii, și nu mai puțin cu Rușii, cari singuri sunt atâta pntere de oameni în țara lor.

*

Luptele cu Francezii încă sunt departe de a fi pe sfârșite. Atât Germanii cât și Francezii, și-au făcut șanțuri și întărituri. Luptele se dau de prezent tot pe teritor francez, dar Germanii s'au retras din multe părți, pe cari le-au fost ocupat mai nainte.

Belgia e aproape toată ocupată de Germani. Acum se dau lupte mai de seamă în ținutul de cătră mare, unde luptă și mulți Englezi, cari au sărit în ajutorul Belgianilor și Francezilor. Toate aceste trei popoare și-au adus armată și din coloniile lor (din Indii și Africa).

În Serbia armata noastră — după cum spun știrile oficioase — a obținut noi succese. Nu s'a putut însă pune capăt războiului cu Sârbii și nici armata lor n'a fost nimicită până acum. Se dă cu socoteala, că Sârbii primesc mereu întărituri din Rusia.

Din Italia și România nu sunt de raportat lucruri deosebite, decât unele amănunte de mai puțină însemnătate, pe cari le publicăm în altă parte a foi.

Despre țările balcanice se svonesc zilnic tot felul de știri. Odată că Rusia a trimis ultimul Bulgariei, pe care vrea s'o silească să nu mai permită trecerea de muniție pentru Turcia; altădată, că la granița dintre Bulgaria și Serbia s'a întâmplat ciocniri; ba că Grecia ar fi ocupat o parte din teritorul Albaniei; iar alte svonuri spun, că Italia va ocupa Valona, care se ține de Albania etc. — Din toate aceste știri nu s'a adevărit aproape nimic până de prezent, ceea ce nu înseamnă însă, că nu s'ar putea întâmpla în viitor. Sunt o seamă de lucruri, cari par a nu fi încă destul de coapte.

Bătător la ochi este de altcum un comunicat oficios englez, care s'a publicat în aceste zile și unde se spune: „Puterile Triplei Înțelegeri încep să-și piardă răbdarea în fața provocărilor Turciei (care face mereu pregătiri de războiu). În starea de față ajunge chiar și cel mai mic incident (întâmplare), ca legăturile dușmane să se inflăcăreze. Tocmai pe acest motiv guvernele Triplei Înțelegeri au hotărât, ca să descurce starea foarte încordată în timpul cel mai scurt, fie într'un fel sau altul.”

Dupăcum se știe, Turcia a închis strâmtoarea de mare a Dardanelor, a pus trupe la granița Eghiptului și face propagandă de războiu în Azia, dar până de prezent n'a intrat în acțiune. Puterile Triplei Înțelegeri vor cere desigur, ca Turcia să deschidă Dardanelele, să-și retragă trupele din Eghipt și să nu mai atâte în Azia. Că Turcia ce va face, în fața acestor stări, o să vedem în curând. Iar oarecari întorsături în Turcia, vor aduce cu sine cine știe ce schimbări și în Balcani, de unde azi vin atâtea știri, despre cari spun în mai sus, că se par a nu fi încă coapte din destul.

Știri și telegrame

sosite **Vineri și Sâmbătă,**
în 23 și 24 Octomvrie n.

Luptele în Galiția.

Budapesta, 23 Octomvrie. Biroul de presă al prim-ministrului vestește următoarele comunicate oficiale: In luptele noastre pe ambele maluri ale râului Strviaz ne-a izbutit să estindem atacul nostru și pe teritoriul spre sud de acest riu.

Pe punctul înălțimeii triunghiulare 664, spre sud-ost de Stary-Sambor, am ocupat două poziții dușmane de apărare, cari se aflau după o altă.

Spre nord-vest de Stary-Sambor ne-a succedat să apropiem linia noastră de luptă de drumul strategic Starosoli.

Pe baza rapoartelor primite până acum, am făcut în ultimele lupte 3400 prizonieri ruși, între cari 25 ofițeri și am cuprins 15 mitraileze. Avant-trupele noastre au intrat azi în Cernăuți. — Generalul *Höfer*, locțiitorul șefului statului major.

Luptele Germanilor cu Francezii, Englezii și Rușii.

Berlin, 23 Octomvrie. Din marele cartier general se comunică oficios: In ținutul canalului Yser luptele continuă încă. Artileria dușmană a fost sprijinită de 11 vapoare de războiu engleze.

Spre răsărit dela Dixmuiden dușmanul a fost respins. Trupele noastre înaintază cu succes și în direcția Ypresului.

Spre vest și nord-vest dela Lille luptele au fost foarte îndârjite, dușmanul însă s'a retras cu încetul pe toată linia. Atacurile inimice îndreptate din direcția orașului Toul spre înălțimile dinspre sud de Thiaucourt le am respins, cauzând Francezilor mari pierderi.

S'a stabilit în mod hotărât, că amiralul englez, care comandă escadra dinaintea Ostendei a avut de gând să bombardeze și orașul și numai cu mare greutate le-a tucce autorităților belgiene, ca să-l abată dela acest gând.

Pe câmpul de operații dela nord-ost o parte din trupele noastre urmărește pe dușman, care se retrage spre Ossoviecz. Au căzut în mâinile noastre mai multe sute de prizonieri și mitraileze. La Varșovia și în Polonia n'au mai avut loc alte lupte după hărțuile nefinseminate de ieri. Luptele sunt acolo încă în desfășurare.

O nouă armată rusească.

Sofia, 24 Octomvrie. După știrile sosite din Londra, „Daily Telegraph“ a fost încunostiintat din Rusia, că Rusia va organiza o nouă armată de cinci milioane, care condusă de țarul va pleca spre B eslau și Berlin.

Armata franceză încă s'a mărit.

Berlin, 24 Octomvrie. „Times“ primește știrea din Bordeaux: Cele două luni de instruire a recruților au trecut și trupele cât mai curând vor fi împărțite în oastea lui Joffre. Armata a fost întărită cu o jumătate milion soldați.

Atentat nerăușit contra unui comandant de al nostru.

Biroul de presă telegrafic comunică: Din cartierul de presă se telegrafiază: Pentru a ilustra din nou felul de lupți rusești, servește următoarea știre primită din izvorul cel mai demn de încredere. Rușii au pus premiu de 80.000 ruble pentru cine ar prinde sau omorî un comandant de al nostru. Din aceasta să explică atentatul pus la cale contra comandanților, care din fericire n'a reușit.

Corăbiile rusești transportă munițiune Sârbiei.

Rusciuc, 24 Octomvrie. Ieri noaptea la orele 11, corăbiile de transport de pe Dunăre Sefscenkov, Prus, Bulgaria, Romania, Serbia, Graf Ignatiev, St. Georgi, Polakov și încă 23 șlepurii încărcate cu al munte, muniție și arme, au trecut pe lângă Rus iuc către Serbia. Corabia Bulgaria e înarmată și cuirasată, temându-se a fi atacate de cele două monitoare austro-ungare, cari circulează în împrejurimile Vidinului. Pe baza convenției europene a Dunărei, pe mijlocul Dunărei marfă de războiu poate fi transportată, astfel că țările neutrale nu o pot împiedeca. Numai în acel caz poate fi marfa cuprinsă, dacă vaporul intră în port neutral.

Luptele în Galiția.

Budapesta, 24 Octomvrie. Biroul de presă al prim-ministrului face cunoscut următorul comunicat oficios, primit din cartierul general:

In timp ce ieri a avut rolul principal în lupta spre sud de Przemysl artileria noastră grea, care era în luptă cu deosebire în contra punctelor de razim ale liniei dușmane, s'au dezvoltat la partea de jos a râului San lupte vehemente, în decursul cărora am lăsat pe dușman să treacă în mai multe puncte pe malul vestic al râului, ca să-l putem ataca și bate.

Trupele dușmane, cari trecuseră râul, le-am respins până acum pretutindeni până la riu. Lângă Zaszce am făcut peste o mie de prizonieri. Părți singurătice din armata noastră și-au făcut pe neașteptate apariția (au ajuns) sub Ivangorod, au bătut două divizii dușmane, au făcut prizonieri 3600 Ruși și au capturat un drapel și 15 mitraileze.

Scufundarea monitorului „Temes“ în Sava.

Monitorul nostru „Temes“ (un vapor mai mic), care se reîntorcea, după ce și-a împlinit cu succes ordinul primit, s'a lovit în riu Sava de o mină dușmană și s'a scufundat. Din echipajul (personalul) monitorului lipsesc 33 persoane, restul a fost salvat.

Luptele Germanilor cu Francezii și Rușii.

Berlin, 24 Octomvrie. Marele stat major german publică următorul comunicat:

In canalul Iser am obținut succese. Spre sud de Dixmuiden am înaintat. Atacul nostru spre vest de Lille a fost încoronat de succes. Am ocupat mai multe localități.

In ost am respins atacul Rușilor de către Augustow și am cuprins mai multe mitraileze.

Rapoartele sosite de pe câmpul de luptă sud-ostic (în Galiția) nu comunică întâmplări hotăritoare.

Duminică și Luni.

Luptele din Galiția și Polonia rusească.

Budapesta, 25 Octomvrie. Dela biroul de presă al prim-ministrului s'au trimis următoarele comunicate oficiale: Trupele noastre unite cu puternice forțe germane sunt în luptă cu forțele (armatele) principale rusești, la cari s'au aliat și trupele ruse din Caucaz, Turkestan și Siberia, pe un front aproape neîntrerupt, care front cuprinde în sine coastele de nord-ost ale Carpaților ostici, apoi câmpia ce se întinde spre răsărit dela fortăreața Przemysl (Pșemisl), cursul de jos al râului San și valea Vistulei poloneze până în ținutul Plock.

Atacul pe care trupele noastre l'au început peste Carpați a atras în luptă puternice forțe dușmane.

In Galiția de mijloc, unde ambele părți combatante au ocupat poziții întărite, lupta stagnează încă (stă cam pe loc).

Spre sud-ost dela Pșemisl precum și de-alungul cursului de jos al râului San trupele noastre au obținut în zilele din urmă pe mai multe rânduri succese însemnate.

In Polonia rusească ambele părți combatante au pus față 'n față puteri însemnate, cari luptă încă de ieri spre sud-ost dela linia Ivangorod — Vistula varșoveană. — Generalul *Höfer*, locțiitorul șefului de stat major.

Luptele Germanilor cu Francezii și Rușii.

Berlin, 26 Octomvrie. Din marele cartier general se anunță, cu data de 25 Oct. n. înainte de amezii, oficial următoarele: In 24 Octomvrie ni-a succedat după lupte înverșunate să trecem noi trupe peste canalul Iser-Pres (în Franța) și anume prin punctul Nieuport-Dixmuiden. Cu toate că dușmanul a luat poziție spre ost și nord-ost dela Ipres, trupelor noastre le-a succedat ca să înainteze în mai multe puncte. Au căzut în mâinile noastre cam 500 de soldați englezi, între cari un colonel și 28 de ofițeri.

Pe câmpul de operații dela ost (în Rusia) trupele noastre au început ofensivă în contra Augustowului.

In ținutul Ivangorod trupele noastre luptă umăr la umăr cu trupele austro-ungare.

Marti și Mercuri.

Luptele în Galiția și Polonia.

Budapesta, 27 Octomvrie. Dela biroul de presă al prim-ministrului s'au trimis următoarele comunicate: In Galiția de mijloc situația e neschimbată. Corpurile noastre de armată, cari luptă cu o vitejie de admirat spre sud-vest dela Ivangorod și dintre cari unul singur a făcut prizonieri peste 10,000 de ruși, sunt față în față cu puteri inamice covârșitoare la număr. — Generalul *Höfer*, locțiitorul șefului de stat major.

Luptele Germanilor.

Berlin, 28 Oct. Marele stat major german comunică Spre sud-vest dela

Lille, dea-lungul canalului Iser-Ypres lângă Ypres luptele decurg cu o îndârjire continuă.

Trupele germane înaintează pe toată linia. Spre vest de la Augustow atacul germanilor dă înainte încetul cu încetul.

Spre sud dela Varșovia trupele noastre au respins atacul unor însemnate forțe rusești.

Spre nord dela Ivangorod noui corpuri de armată rusă au trecut Vistula.

Luptele cu Sârbii.

Budapesta, 28 Octomvrie. Urmărind neîntrerupt timp de patru zile trupele sârbo-muntenegrene, înfrânte pe linia Romana-Planino le-am asvârlit peste Drina între Visegrad și Gorashde. Întrăceea trupele noastre au cuprins în luptele ulterioare o mulțime de muniții de-ale infanteriei și artileriei adăpostite în școala din Hanst-Stijenica, precum și mitra leze și tunuri de munte. Prin aceasta partea de răsărit a Bosniei până la Drina e curățită de dușman. În aceeași zi, în care am respins peste Drina pe sârbi și muntenegreni au luptat cu succes și trupele noastre aflătoare în Sârbia. Lângă Matschva, în apropiere de Ravnice am luat cu asalt două poziții întărite de-ale dușmanului cuprinzând 4 mitralize, 600 de puști și bombe și făcând mai mulți prizonieri. — General *Pottorek*.

Știri și telegrame

sosite până Joi seara la încheierea foil.

Luptele în Polonia rusească și în Galiția.

Budapesta, 29 Octomvrie. Dela biroul de presă al prim-ministrului s'au trimis următoarele comunicate: În Polonia trupele aliate germane și austro-ungare au fost silit să se retragă dinaintea nouilor forțe rusești, cari au înaintat dinspre linia Ivangorod-Varșovia și Novo-Georgievsk (mai sus ceva de Varșovia), însă numai după ce le-a succedat să respingă în lupte de mai multe zile toate atacurile rusești de până aci. Rușii n'au urmărit de-ocamdată trupele noastre. Întreruperea contactului (atingerii) cu inamicul s'a făcut fără nici o piedecă. Trupele aliate se vor grupa din nou îndată ce le va permite situația.

În Galiția nu s'a întâmplat nici eri ceva mai de însemnătate. Ambele părți combatante și-au ridicat întărituri în unele puncte de pe linia de luptă. Bateriile noastre grele au nimicuit mai multe baterii și puncte de razim dușmane. — General *Höfer*, locuitorul șefului de stat major.

Luptele în Sârbia.

Budapesta, 29 Octomvrie. În 27 luna curentă am obținut noi succese în Sârbia. Trupele noastre au luat cu asalt localitatea Ravnje și puternica poziție dușmană întărită în Mocva la nord de Crna Bara, pe care o apărase dușmanii cu mare vitejie. În decursul luptei am cuprins patru tunuri, 8 mitralize, mari cantități de material de războiu și am făcut prizonieri 5 ofițeri și 500 soldați. — Generalul *Pottorek*.

Luptele Germanilor cu Francezii și Belgienii.

Berlin, 29 Octomvrie. Marele cartier general publică următorul comunicat oficial: La Nieuport și Dixmuiden luptele continuă. Belgienii au primit însemnate întăriri. Continuăm atacurile noastre Șeasesprezece vase de războiu engleze au luat parte, fără succes, la lupte.

La Ypres situația e neschimbată. Spre vest de Lille continuăm cu succes atacurile noastre.

În pădurea Argonne am ocupat din nou câteva șanțuri dușmane. Soldații aflați aici i-am făcut prizonieri.

Rusia și Italia.

O propunere a Rusiei asupra eliberării prizonierilor austriaci de naționalitate italiană.

Încă dela începutul războiului, statele din Tripla Înțelegere (Rusia, Franța și Anglia) au făcut diferite încercări pe lângă Italia, ca s'o atragă cât mai curând pe partea lor. Până acum Italia a stat însă mereu de oparte, sub cuvânt, că interesele ei n'ar fi încă amenințate. Pe de altă parte face mereu pregătiri de războiu. Așa au vestit atâtea știri.

În zilele trecute ambasadorul (ministrul) Rusiei la Londra, Krupenski, a făcut o nouă încercare de alipire pe lângă guvernul italian, prezentând prim-ministrului o comunicare în scris de următorul cuprins:

Împăratul Rusiei voinde să dea o mărturie a înaltei sale bunăvoințe pentru Italia, a binevoit să-i propue să elibereze pe toți prizonierii austriaci de naționalitate italiană, dacă guvernul italian își ia angajamentul a îngriji în tot timpul războiului pentru a-i împiedeca (pe prizonieri) de a se reîntoarce în armata austro-ungară.

La această propunere prim-ministrul Salandra a răspuns, că înțelege cu deosebire intențiile țarului, dar a atras atențiunea ambasadorului, că după dreptul public italian, orice italian supus străin, venind în Italia, și care n'a făcut nici o crimă e absolut liber. Așa fiind, statul nu poate supune supravegherei pe prizonierii eliberați de Rusia și a-i împiedeca să treacă vre o frontieră. Va ține însă seama de datoriile de neutralitate, pe cari trebuie să le observe Italia. El (Salandra) va studia chestiunea din punct de vedere al dreptului și o va supune celor competente.

În legătură cu acest răspuns, pe care primul ministru italian Salandra l'a dat ambasadorului rus, ziarul „Berliner Lokal Anzeiger“ află următoarele dela o persoană din cercurile conducătoare italiene: Răspunsul dat de primul ministru italian înconjoară cu istețime planurile și propunerile ambasadorului rus Krupenski. În Germania se aștepta poate ca Salandra să-și exprime mirarea sau chiar nemulțumirea față de propunerile rusești. Dacă ar fi urmat astfel primul ministru italian ar fi făcut o mare greșală. Căci, oricât s'ar regreta, este fapt că în Italia curentul iredentist (cari vreau cuprinderea Tirolului și a Triestalului) n'a pierdut nimic din importanța lui acum când Austria este angajată într'un greu războiu.

Pe acest curent se bazează de altfel și planul ambasadorului rus. Din lagărul iredentiștilor s'ar fi ridicat o adevărată furtună dacă primul ministru pur și simplu ar fi dat la o parte propunerea rusă. Salandra n'a voit să dea apă la moara iredentistă și a primit să discute propunerea. Chipul cum a făcut însă aceasta este de o adevărată măiestrie diplomatică. El a con-

vocat o comisiune, pusă sub prezidenția sa și compusă din personalitățile cele mari potrivite, ca să studieze propunerea, care apoi va fi din nou supusă unei cercetări mai amănunțite.

După toate probabilitățile (prevederile) comisiunea își va da răspunsul într'un moment când faptele de pe câmpul de războiu vor distruge orice îndoială asupra chestiunii cui vor rămâne și de acum înainte ținuturile din Austro-Ungaria locuite de italieni.

Din Bucovina.

Cum au cuprins Rușii Cernăuți și cum l'au părăsit.

— Convorbire cu un Român Bucovinean. —

În zilele acestea am avut ocazie a vorbi cu un Român din Bucovina. El ne-a spus o seamă de amănunte asupra stărilor din Bucovina. În cele următoare dăm unele detalii asupra felului cum s'au purtat Rușii prin Bucovina, mai cu seamă în Cernăuți.

La întrebarea: „Între ce împrejurări au intrat Rușii în Cernăuți?“ Bucovineanul nostru ne-a spus următoarele:

— Concentrând o armată mare aproape de Boian, Rușii au înaintat spre Cernăuți, pe care l'au ocupat, după ce trupele noastre austriace s'au retras (erau numai landsturm — glotași). Intrând în oraș, Rușii au pus îndată un guvern rusec, iar dela oraș au cerut o contribuție de 600 mii coroane, pe care, în urma întrepunerii Mitropolitului gr. or. Repta, au redus-o la 300 de mii, pe care au și plătit-o. Dar mai târziu, tot la mijlocirea mitropolitului român, contribuția a fost dată înapoi. Pe primarul Weisberger (un Jidan), Rușii l'au înlocuit cu Românul Dr. Bocancea. Weisberger și încă câțiva funcționari nemți au fost trimiși în Rusia.

Îndată după aceea Rușii au introdus regimul rusec, iar rubla rusească (care la noi face cam 2 cor. 52 bani) au fost siliți oamenii s'o primească cu 6 cor. 60 bani, prin cecece Rușii au scăzut valoarea banilor austriaci. Multe din hârtiile noastre de 20 coroane au fost rupte în 10 părți și socoteau fiecare parte în 2 cor. Asta în urma lipsei de bani mărunți. Pe urmă au silit orașul Cernăuți să dea bonuri (bani de hârtie) de câte 1 cor. Aceste bonuri au fost subțiere de primarul Bocancea și încă un Neamț. În tot timpul, cât au stat Rușii în Cernăuți, din 2 Septemvrie până în 20 Septemvrie st. n., dela 7 ore seara până la 7 ore dimineața nimeni dintre locuitorii orașului nu era iertat să ese pe stradă. (Dar, după cum se spune, umblau Rușii și prindeau la Jidani, pe cari îi duceau în Rusia). Armata rusească n'a intrat de loc nici într'un edificiu temându-se de subminări, ci și-a făcut bărăci pe Piața Elisaveta și alte locuri libere.

După ocuparea orașului, Rușii au dat ordin, ca să se deschidă toate prăvăliile. Au oprit apoi vinderea rachiiului și a altor beuturi spirituoase, sub pedeapsă mare; parte din aceste beuturi le-au vărsat sau sigilat. Numai decât Rușii au adus comercianți de-ai lor, cari vindeau zahăr, slănină, pâine etc., dar toate aceste mărfuri erau aduse din Rusia.

O seamă de comercianți, fiind fugiți, nu și-au deschis prăvăliile (în deosebi Jidani), — de aceea Rușii au dispus desfacerea acestor prăvălii, apoi soldații ruși au intrat și au luat ei o parte din marfă, iar alta au imprăștiat-o pe străzi, spre a o lua poporul.

Prin satele din împrejurimea Cernăuțului Rușii s'au purtat cu puțină considerare mai cu seamă față de mari proprietari și arândași (cari sunt mai tot Jidani), dându-le foc la economiile lor. Totodată le-au luat vitele, pe cari le-au vândut poporului cu câte 2—3 coroane. Căile

ferate nu le au stricat, nu mai telefonul și telegraful. Din gara Cernăuțului (o zidire mare și frumoasă, edificată a un vr'o doi ani) au făcut grajd pentru caii lor, iar sus în etagiu locuință pentru ofițerii ruși.

„Cum au părăsit Rușii Cernăuțul?” — a fost a doua întrebare.

— După lupta dela Körömező, unde Rușii au fost bătuti, trupele noastre au început a înainta în sus în Bucovina. Simțind Rușii aceasta, s'au retras într'o noapte mai toți din Cernăuți. Asta s'a întâmplat în săptămâna trecută. Intr'o dimineață, când oamenii s'au sculat n'au mai văzut decât urtimele patrule, cari încă se retrăgeau după grosul armatei. Cât au stat Rușii în oraș, armata lor venis și merger, odată erau mai mulți, altădată mai puțini.

La întrebarea: «Ce s'a întâmplat în oraș după depărtarea Rușilor?» — ni s'a spus:

— Indată după aceea s'a produs un mare entuziasm în tot Cernăuțul. Locuitorii au pornit cu steaguri austriace, bucovinene (roșu-albastru) și românești, eșind cu toții afară spre întimpinarea armatei, care era compusă mai numai din Români bucovineni (glotași) și sta sub comanda colonelului Fischer, fost mai înainte căpitan de jandarmi, iar acum în decursul războiului înaintat până la rangul de colonel (obăștar). Sub a lui comandă stau de prezent toate operațiunile militare din Bucovina. Numai decât după intrarea armatei în oraș, s'a întors înapoi și guvernul țării dimpreună cu toate oficiile, cari s'au fost dus la Dorna-Vatra. S'a dispus apoi și în Bucovina mobilizarea glotașilor dela 24—36 ani, urmând ca armuirea țării să-și iee din nou mersul ei regulat.

„Dar cum o duc Românii dela ocuparea Cernăuțului încoace? S'a svonit că mai mulți preoți ruteni și români ar fi fost prinși. E ceva drept din aceste svonuri?” — am întrebat pe urmă.

— Despre acestea nu Vă pot da amănunte, fiindcă eu tocmăi când cu ocuparea Cernăuțului din partea trupelor noastre, am plecat din Bucovina. Am auzit însă, că Titu cav. de Onciul, care sub regimul rusesc a fost prefect de poliție în Cernăuți, acum e deținut dimpreună cu două fete mari ale lui, cari pe timpul petrecerii Rușilor în Cernăuți, au convenit cu ofițeri de ai lor. Incolo nu Vă pot spune nimic altceva, fiindcă eu tocmăi atunci am plecat.

In legătură cu cele de sus dăm și următoarele interesante amănunte, pe cari le aflăm publicate în nr. 228 al «Gazetei Transilvaniei» dela 16/29 Octomvrie. E o scrisoare, ce a fost trimisă «Gazetei Transilvaniei» din București cu datul de 26 Oct. n. (Luni acum) și unde se zice:

„Opinia publică (populația) de-aici iarăși începe să se agite. Cauza acestor agitațiuni sunt știri venite din Bucovina pe cale particulară, că trupele austro-ungare, cari au ocupat Cernăuțul ar pedepsi cu asprime pe Românii și Rutenii, cari în timpul ocupării parțiale a Bucovinei, de către Ruși, ar fi dat un sprijin neiertat autorităților rusești.

Ambasada austro-ungară (ministrul austro-ungar) din București desminte însă categoric (lămurește că nu-i așa) aceste știri, publicând prin ziare următorul comunicat:

„Informațiunile oficiale venite din Viena legatiunii austro-ungare arată, că toate știrile despre pretinse persecuțiuni ale locuitorilor români din Bucovina de către autoritățile militare sau trupele austro-ungare sunt absolut inventate (născocite).”

Cu toate aceste opinia publică din România continuă să se agite. Tocmăi acum citesc în gazetele apărute azi dimineață, că rectorul uni-

versității din București, Dr. Toma Ionescu, a convocat Senatul Universitar (profesorii universității) pentru azi seară (Luni seara) spre a lua hotărâri, pe cari corpul profesoral le crede potrivite cu situația României față de evenimentele externe. Această convocare este în tot cazul bătătoare la ochi, știut fiind că corpul profesoral universitar ocrotește mișcarea națională în țară.

În cercurile conducătoare politice românești ținuta României continuă să fie considerată de neschimbată. Din faptul, că, după întvederile prim ministrului Brătianu cu șefii de partide, guvernul a rămas în vechea lui formă, e de crezut, că șefii de partide au găsit că nu e cu cale și nici delipsă un guvern național.

După toate presemnele războiul actual va fi de-o lungă durată. Aceasta e părerea tuturor cercurilor politice române. Date fiind eforturile supraomenești din r'o parte și din alta a beligeranților, apoi marile rezerve de oameni ce le au ambele grupe combatante, e foarte cu puțință că după o serie de lupte cu caracter hotărâtor, să fie începute altele cu aceiași îndârjire.

România va rămânea deci în așteptarea desfășurării întâmplărilor, iar guvernul, având liniștea trebuitoare, va continua acțiunea sa spre binele țării și a neamului. În tot cazul unitatea de vederi, care există între șefii partidelor politice ale țării, trebuie să liniștească pe toți acei, cari sunt nedumeriți și nerăbdători. Situația este extrem de gravă și orice paș pripit poate să aibă urmări incalculabile (foarte mari) pentru țară.

Anversul ca centru comercial.

Orașul Anvers din Belgia, căzut în săptămânile trecute în mâinile Germanilor, este în timpul de față cel mai însemnat port de mare al Europei. De însemnatate este mai ales pentru mulțimea de mărfuri, cari trec peste acest oraș. În portul dela Anvers intră enorme transporturi de cereale din toate părțile lumii și cele mai mari firme pentru negoțul de cereale (bucate) al continentului, au aci sucursalele (filialele) și magazinele lor. Mari cantități de grâu se aduce din țările dunărene, din Rusia de sus și India britanică; săcară, orz și orăș din România și Rusia, iar cucuruz din Statele Unite și America de Sud.

Aprovizionarea unei mari părți a Europei cu orez se face prin corăbii de transporturi din Birma, India, Japonia și Java. Cafea, cacao, trestie de zăhar, ceai și vin, lemnșrii transatlantice și diferite aromatice sunt așezate în magazinele uriașe din Anvers.

Având un port modern cu numeroase bazine mari și mici, vasele chiar și cele mai mari pot intra până în nemijlocită apropiere de uscat, unde de altcum se sfârșesc și cele mai multe linii ferate ale Belgiei. Numărul total al vapoarelor și corăbiilor ce intră anual în porturile belgiene, este de 12 000, dintre cari cele mai multe intră în portul dela Anvers. Acest oraș este nu numai un centru comercial mare, ci și un însemnat centru industrial. În Anvers și împrejurime se află mari fabrici de răchiuri, de săpun și țigări, de orez, moti și rafinerii de zăhar. Afară de acestea, fabrici pentru mărfuri de lână, dantele, ață, tapete, galoane de aur și argint și alte multe fabrici mari și bogate.

Toți abonații, când trimit bani sau alte scrisori, sunt rugați a ne scrie și numărul de pe fașia sub care primesc foaia. Asta e de lipsă pentru orientarea noastră asupra mai multor lucruri.

Din durerile celor mulți.

Zilnic ne v'n la redacție părinți, neveste și neamuri de-ale feciorilor duși pe câmpul de luptă, rugându-ne să le dăm deslușiri cum ar putea trimite celui dus dintre ei ceva de-ale mâncării și afară de asta haine groase de iarnă.

„Domnule redactor, — îmi povestea o biată femeie cu lacrimile în ochi, — mă prăpădesc cu zile numai când gândesc ce-o fi pe săracu Ion, fecioru meu: Tostă ziua și toată noptica afară în viscol și ger, fără să aibe săracu măcar o flanelă pe el... Și mi-o scris vr'o câteva scrisori și m'o rugat ca pe Dumnezeu, să fac ce-oi putea și să-i trimet vr'o flanelă, sau vr'o baină calduroasă de iarnă, că altcum el să „betejește“ de atâta frig cât trebuie să poarte. Și a venit și eri o carte dela el și am aflat, că până acum a scăpat nevătămat de glonțul dușmanului, da am înțeles din cartea lui, că mănă cam rar și și rabdă frig cam des. Și de aia am venit la D.Voastră să mă îndrumați cum aș face eu mai bine, ca să capete săracu meu ficior „pocu“ ăsta. I-am pus în el un „chieptărel“, vr'o câteva haine (rufe) groase de iarnă, o leacă de pită și o leacă de slănină. Că zău, domnișorule, da cu mare greu ne mai târim și noi zilele. Numai pe el săracu îl am și pe noru-mea cu un copil de țată. Cât eră el acasă, ne ținea pe toți cu palmile lui harnice. Lucra ogorul, îngrijea de vițioare, și rânduiala la casă ne eră rânduială. De când a plecat el la porunca împăratului, cine păcatele să mai îngrijească? Noru-mea e'un copil în brațe și cu unu de cale, de-abia își poate vedea de năcazul ei, și eu, ce să mai zic, o bătrână neputincioasă, care mâne poimâne m'o chieamă Dumnezeu fără să-mi mai pot vedea odată ficioru“.

Aci bătrâna se oprî, căci lacrimile cari îi umpluse fața nu-i mai dă nici măcar răgaz să mai vorbească. Printre suspine începî apoi iar: „Și de-aceia m'aș rugă, — Dumnezeu să vă ție, — ca să mă îndrumați cum să fac ca să poată căpăta „pocu“ ăsta“...

Induoșat până la lacrimi de povestea acestei sărmâne femei, care este totodată și povestea unui neam întreg, i-am dat sfaturile de lipsă, dar natural, i-am spus și aceea că, cu toate îndrumările date, totuși nu să poate ști, dacă fecioru ei va căpăta lucrurile trimise. Aceasta din cauză, că poșta de tabără nu e ca poșta din țară, să meargă din oraș în oraș, fără nici o piedecă și fără nici o grije.

Pe câmpul de războiu nu umblă trenurile decât până la un anumit loc și de-acolo apoi vin automobilele și căruțele de iau scrisorile și pachetele trimise. Dar chiar acum vine greul, la împărțirea lor. Trupele luptătoare azi sunt într'un loc, peste un ceas-două în altul, astfel că trece și săptămâni fără ca aceste căruțe să se poată apropia de trupe. Aceasta din cauza că războiul dintre luptători e prea încins, sau din cauza mutărilor dintr'un loc într'altul a trupelor luptătoare.

De aceea dăm sfatul oamenilor mai săraci să și vadă de treabă și să nu mai trimeată la pachete de geaba, care și așa să pierd fără să le dea cineva de urmă; pe cei mai cu dare de mână îi sfătuim, că dacă au ceva flanele, pieptare și alte lucruri de acestea să le trimeată mai mulți laolaltă pe adresa: «Vörös Kereszt Egylet» központi raktára in Budapesta, care se va îngriji apoi ca din darurile aceste să se împărțesească toți soldații de pe câmpul de luptă. Asupra acestor daruri preoții și învățători noștri ar trebui să poarte liste speciale, ca să se știe la vreme ce s'a dat și cum s'a dat.

Cum prind Englezii minele din apele mării.

În multe părți ale Mării nordice (care se află între Germania și Anglia), Germanii au pus mine în apă, un lucru care produce multă neliniște la Englezi, fiindcă, dacă s'ar întâmpla să treacă un vapor peste o astfel de mină, atunci aceasta explodează și aruncă în aer vaporul respectiv. Chipul nostru de-alături ne arată modul cum caută Englezii pe mare, ca să afle și scoată minele din apă.

Vaporașele engleze pornesc câte două pe mare, având fiecare câte o funie lungă de vr'o 200 metri. Mergând încet, trag după ele un drot de fer, la capătul căruia atârână câte o bună bucată de plumb (vezi în mijlocul chipului, la capul funiei de pe vaporușul din stânga). Cu ajutorul acestui drot, purtat afund pe sub apă, se prind apoi minele de pe dedesubt, după cum se vede jos, în partea stângă a chipului. Locul, unde se aprinde o mină când explodează, e deasupra ei (acolo unde se văd cele trei vîrfuri). Dacă un vapor se atinge de acele trei globulele, atunci mina explodează. Dedesubt e numai capătul globulelelor. În chipul de față se văd în dreapta patru mine, iar la stînga una. La mijloc e bucată de plumb, care atârână de funie. Pe deasupra minelor umbliă pești prin apă.

Viața în Serbia.

Un ziar maghiar din Arad publică declarațiunile unui tânăr funcționar dela filisla din Sofia a băncii comerciale ungare din Budapesta, care sosise la Arad, pentru ca să intre în armată. Înainte de a veni la Arad tânărul funcționar a fost prin Niș (actuala capitală a Serbiei) și istorisirile lui sunt de un deosebit interes.

Mă aflu în legături bune cu funcționarii dela granița sârbească, — a spus funcționarul, — și așa primind pașaport, mi s'a dat înlesnirea acum câteva zile să merg la Niș. Publicul maghiar îl cred destul de tare, ca să pot desminti unele neadevăruri răspândite din nu știu ce parte. În sfârșit, publicul maghiar este stăt de matur, ca să susțină adevărul. Acest adevăr e, că armata sârbească de fapt slăbește în mod îmbucurător, dar totuși, nu poate fi înfrântă într'o singură zi. În Niș de fapt au fost revolte militare și soldații i-au omorât pe ofițerii lor și au distrus tunuri, dar durere, aceste sunt numai întâmplări trecătoare. Dar nici-decum nu e adevărat, că holera s'ar fi întins în Serbia și nici aceea nu e adevărat că în Serbia ar fi foamete. Serbia primește cantități mari de alimente (de-ale

mâncării), muniți și arme din Anglia și Franța. Transporturile aceste vin prin portul Salonic, ajuns în stăpânire grecească. În Niș am văzut, dealtecum, mai mulți medici din armata austro-ungară, cari lucrau acolo în uniforma lor. Ar fi o amăgire ridicolă, că noi n'avem prizonieri în Serbia. Război fără prizonieri nu poate fi. Comandamentul armatelor sârbești a declarat medicilor prizonieri, că în baza convenției din Genf, le permite să se întoarcă acasă, dar dacă li s'ar întâmplă ceva pe drum, guvernul sârbesc nu ia răspunderea. După o astfel de „îmbărbătare“ medicii prizonieri n'au putut plecă, ci au rămas în Niș, unde cercetează prizonierii austro-ungari. De altfel îi pot liniști pe cei interesați: în tabăra sârbească din Niș, prizonierilor austro-ungari nu le merge rău, se tratează destul de omenește cu ei. — Din Niș m'am întors la Sofia și am venit în Ungaria prin România. Despre Bulgaria pot spune, că e foarte bine înarmată, dar aceasta nu poate fi pentru noi motiv de îngrijorare... Am vorbit de altcum cu un ofițer de marină german, care s'călătorit prin Bulgaria.

Proclamația guvernului belgian către popor.

Guvernul belgian, după ce n'a mai putut fi asigurat în nici un orașel din Belgia, a trebuit să părăsească pământul țării sale și să se așeze pe pământ francez, la Havre. Înainte de a părăsi însă pământul belgian, a adresat tuturor cetățenilor o proclamație (cuvânt sărbătoresc) cu următorul cuprins:

Concetățeni! De mai bine de două luni și jumătate, cu prețul unor silințe vitejești, soldații belgieni apără picior cu picior pământul patriei. Inamicul să b'zuiă să nimicească armata noastră la Anvers, însă o retragere, a cărei rânduială și cinste a fost fără reproș (făcută cu chibzuială), le-a nimicit această speranță, scăpând astfel forțele noastre militare (cătănia), cari vor urmă a lupta fără încetare pentru cea mai dreaptă și mai frumoasă dintre cauze (pentru apărarea pământului strămoșesc).

De aci înainte aceste puteri să luptă spre granița noastră de miazăzi, unde sunt sprijinite de ceilalți aliați. Mulțumită acestei prețioase cooperăriuni (ținerea laolaltă a armatelor) învingerea dreptății este sigură. Totuși la jertfele deja primite de națiunea belgiană cu un curaj neasemănat, împrejurările timpului adaugă o nouă încercare. Spre a nu sluji chiar scopurile năvălitorului, este de trebuință ca guvernul belgian să se stabilească provizoriu (pe un timp scurt) într'un loc de unde să poată, în contact cu armata noastră deoparte, iar de alta cu Franța și cu Anglia, să urmărească mișcarea puterii și să asigure suveranitatea (neatârănarea) națională a Belgiei.

Din această cauză guvernul belgian părăsește astăzi orașul Ostende, cu amintirea recunoșcătoare ce acest oraș i-a făcut-o. El se va stabili vremelnic la Havre, unde nobila amicitie a guvernului republicii franceze îi dă în același timp neatinsă drepturile sale suverane, întreaga funcțiune a autorității sale și a datorilor sale.

Concetățeni, această încercare momentană, căreia patriotismul nostru trebuie să se supui, își va avea o repede răsplată. Serviciile belgiene vor căuta a funcționa în toată măsura în care le o vor permite împrejurările locale. Regele și guvernul se încred în patriotismul și înțelepciunea voastră. Scumpa noastră patrie, așa de odios (crud) trădată și tratată de către una din puterile, cari juraseră să-i garanteze neutralitatea, a stârnit o admirație crescândă în lumea întreagă, grația unirii, curajului și adevăratei vederi a tuturor copiilor săi. Măine ea va ieși din aceste încercări mai mare și mai frumoasă, deoarece va fi suferit pentru dreptate, pentru onoare și civilizațiune. «Trăiască Belgia liberă și independentă!»

Această proclamație este iscălită de toți miniștrii Belgiei. Miniștrii au plecat apoi la Havre cu personalul ministerelor. Tot corpul diplomatic care urmase pe rege la Anvers au trecut la Havre. Regele a rămas însă în capul oștii belgiene. (Comunicat de legațiunea Belgiei).

Aviz.

Celor ce doresc le trimitem și ediții speciale din „Foia Poporului“, care cuprinde telegramele ce sosesc zilnic asupra mersului războiului. Aceste ediții le scoatem de două sau de trei ori pe săptămână, și costă fiecare ediție 8 bani. Cine dorește a le avea, să trimită cel puțin suma de 1 coroană, pentru care va primi atâtea ediții, cât ajunge banii. Se pot întovărăși și mai mulți laolaltă, ca să le capete cu toții sub o adresă.

În săptămâna aceasta n'am trimis nici o ediție specială.

Știrile Săptămîinii.

Sibiu, 29 Octomvrie n.

Procesul dela Seralevo

care se pertractează de mai mult timp, s'a sfârșit Mercuri acum, când tribunalul a adus următoarea sentință în procesul ucigașilor Arhiducelui-moștenitor de tron și a soției sale:

La moarte (prin ștreang au fost condamnați: Danilo Ilic, Veljko Cubrilovici, Mado Cerovici, Misko Iovanovici și Iakov Milovic. La temniță pe viață: Mitar Cerovic. La câte 20 ani închisoare: Gavriilo Princip, Nedjelco Cabrinovic și Trifko Grabez. La 16 ani închisoare: Vaso Cubrilovici. La 13 ani închisoare: Cvjetko Cocovic. La câte 10 ani închisoare: Ivo Cranjevici și Lazar Gynkie. La 2 ani închisoare: Cojan Stjepanovic. La câte 3 luni închisoare: Branko Zagora și Marko Perin. Ceilalți acuzați au fost achitați.

Despre soldații căzuți în prinsoare la dușman, putem căpăta știri dela biroul de informații pentru prizonieri din Viena. Adresa acestui birou este următoarea: Gemeinsammes Zentral-Nachweisebureau, Hilfs- und Auskunftstelle für Kriegsgefangene und Internierte, Wien, I. Iasomirgottgasse 6. — E de ajuns să se adreseze o carte postală cu răspuns, pe care să fie adresa exactă a trimițătorului, afară de asta numele celui căutat să fie scris bine și cetibil. Acei, cari n'au primit de mult nici o știre dela vr'un membru al familiei, care se află pe câmpul de războiu, să se adreseze acestui birou, de unde le va răspunde dacă respectivul a căzut în prinsoare la dușman, sau nu.

Descreșterea Sașilor în Ardeal. La sfârșitul anului 1910, — scrie foia săsească «Sieb. D. Tageblatt» din Sibiu, — numărul Sașilor ardeleni eră 225 435 suflete, dintre care 112.877 de sexul bărbătesc și 112.558 de sexul feminin. În asemănare cu anul trecut se constată o scădere a populațiunii și anume de 4544 de suflete. Scăderea aceasta se explică prin dese emigrări, cu deosebire în America.

Copilul șefului de stat major german căzut pe câmpul de luptă. Gazeta franceză din Paris „Le Matin“ într'un număr special aduce știrea, că copilul șefului de stat major german, al generalului Moltke, care a căzut rănit în prinsoare franceză pe câmpul de luptă, fiind dus într'un spital de câmp din orașul Fecump, acolo a încetat din viață.

Cum au scăpat jidanii din Bucovina de cnutul Rusului? Berthold Storfer, unul dintre fruntașii ovreilor din Cernăuți scrie în foia din Budapesta «Pester Loyd», că jidanii rămași acasă în timpul cât Rușii au ocupat Cernăuții, au să mulțamească numai mitropolitului Repta că n'au fost martrați de Ruși.

Foie oprită. Ministrul de interne a oprit apariția foii italiene din Fiume «La Voce del Popolo» pentru că au adus știri cari primejducesc interesele conducerii războiului.

† Sabina Brote, după lungi și grele suferințe, și-a dat Joi în 22 Octomvrie st. n. a. e. nobilul ei suflet în mâinile Creatorului. Rămășițele pământești ale seumpei defuncte s'au așezat spre odihna vecinică Sâmbătă în 24 Octomvrie, dela casa mortuară din Sibiu strada Ernei Nr. 26, în cripta familiară din cimiterul comunei Răginari. Sibiu, în 22 Octomvrie 1914. Ana Dr.

Marienscu și văd. Iustina Dr. Sândeian, ca suori. Victor Brote și Liviu Brote, ca frați. Dr. Atanasiu Marienscu ca cumnat. văd. Minerva Dr. Aurel Brote, văd. Adela Eugen Brote, văd. Sofia Iulian Brote, Dora măr. Victor Brote, ca cumnate precum și numeroși nepoți și nepoate.

Telegrafie fără sârmă între Budapesta și Sofia. În săptămâna trecută a fost inaugurată în capitala Bulgariei, Sofia, stațiunea de telegrafie fără sîrmă, care leagă capitala Bulgariei cu Budapesta, având o singură întrerupere la graniță.

Cununie. Dl Andreiu Milea, ales preot în Șura mare și dșoara Cornelia Cristolovean din Râșnov, își serbează cununia lor religioasă Duminecă, la 26 Octomvrie v. în biserica gr. or. din Râșnov. — Sincere felicitări!

Un inel cu noroc. Foile spun, că casa domnitoare Hohenzolern din Germania păstrează un «inel de noroc» de o vechime mare. Acest inel — după cum spune povestea — l'ar fi dat o broască soției Principelui Elector Ioan Cicero cu vorbele: «Păstrat de primogenit în cinste totdeauna va aduce noroc acest inel». Consilierul de curte Schneider (mort în 1878) a scris o mare carte despre acest inel negru.

Pentru ceice adună pieptare. Se aduce la cunoștință, că pentru soldații din războiu se cumpără din partea erarului numai astfel de pieptare, cari n'au fost încă purtate și folosite.

O bivoliță [a fost călcată de tren între casa de pază 24 și 25. Asta s'a întâmplat în noaptea din 15 spre 16 Oct. n. Proprietarul e îndrumat a se înștiința la căpitanul de poliție din Sibiu.

Doine cătănești.

Doamne mult am mai oftat,
De când s'a mobilizat.
Și Doamne mult voiu oftă
Pân' s'a desmobiliză.
Știe sfânta Precesta
Câtă vreme va dură
Războiul cu Rusia.
Iubită dragă nevastă
Stăi cu ochii în fereastă.
Și ascultă dragă bine,
Noptile cari sunt senine,
Cum bubuiesc tunurile
De se strică dealurile.
Și te uită, de se poate,
Tot numai la miază-noapte,
C'acolo i groaznica moarte.
Dar chiar la trupele toate.
Și te uită dragă 'ncet
Chiar spre miază-noapte drept,
Că-i vedea un foc arzând,
Ștele de pe ceriu căzând.
Când îi vedea steaua mea
Nu-ți fie inima rea,
C'asa a vrut Dumnezeu
Pe acolo se mor eu.
Iubită dragă soție
Dumnezeu sfântul te ție,
Se ai grije de copii
Se nu rămână pustii.
S'au roagă pe Dumnezeu
Se mă ferească de rău,
Ca apoi să viu și eu.
Glonțul este mititel,
Nu avem frică de el,
Ne lovește și ne lasă,
De tot mai venim acasă.
Dar de tun îi moartea rea,
Nici când nu ne-om mai vedea,
Arză focul Rusia.

Că numai ea să nu fie,
N'ar fi marea bătaie;
Lumea toată adunată,
Spre Rusia resfirată.

Timoteiu Dulău
din Băia.

Frunzuliță ca iarba
Jalnică-i inima mea,
Jalnică-i și-a altuia
De atâta veste rea
Jalnice-s și trenurile
Cari pornesc cătanele;
Trenul vine pufăind,
Noi îl așteptăm plângând,
A vin't trenul și-a ajuns

Și noi nu-l vedem de plâns,
Pleacă trenul și stă iară
Că nu poate de povară,
Că s vagoanele 'ncărcate
Tot cu voinici de pe sate,
Tot voinici cu copii mici,
Feciori tineri cu părinți,
Strigă unul din vagon:
Auleo! frate că mor,
Că ea vezi nevasta mea
Cu copii lângă ea,
Cum mai plânge sărara
Și eu nu-i pot ajuta

Foaie verde de bujor
M'a făcut maica fecior

Ca să plângă-acum și ea
Pe cei din Galiția
Cari se bat cu Rusia,

Culese de V. G. Lungu.

**Poșta Redacției
și a Administrației.**

G. N. Popa, *Homestead*. Cele trimise în luna Iulie nu mai corespund pentru timpurile aceste războinice. Dar ce-i cu cele promise?

Mai multora. Poeziile din războiu sau alte scrisori numai pe rând se pot publica, fiindcă sunt multe. Afară de aceea, unele nici nu sunt de publicat, de oarece nu ajung măsura unei poezii mai cum se cade.

M. Z. 14422/914

1968

Publicațiune.

În urma ordinului ministrului reg. ung. de agricultură din 12 Octombrie a. c. Nr. 103550/914 se publică prin aceasta, că vișei, precum și juninci sub 3 ani, apoi vaci goante, — până la noi dispoziții nu sunt permise nici să se transporte cu trenul, nici să se taie, afară de cazul că trebuie tăiate.

A da permisiune deosebită pentru tăiatul sau transportul vitelor din când în când, e împuternicit funcționarul prim al comitatului și anume:

1. Pentru comune sau orașe, în cari în anul 1913 sau tăiat mai puțin decât 250 bucăți vite cornute, dacă lipsa consumului în numitul loc o cere;

2. pentru transportul cu trenul a acelor vite, cari nu sunt destinate pentru tăiat, ci numai spre scopul de a lucra cu ele la economie;

3. pentru vitele acelorora, cari se ocupă în continu și regulat cu economia de lapte.

Nagyszeben, în 20 Oct. 1914.

Magistratul orașenesc.

Nr. 1331/914

1670

Publicațiune.

Comuna Mohu exarândează prin licitațiune publică, ce se va ținea în 22 Noemvrie a. c., la 2 ore p. m., în cancelaria comunală, moara cu 3 petri pe timp de 3 ani.

Prețul strigării 2000 coroane.

Oferte în scris provăzute cu vadiu de 10% să primesc.

Condițiunile de licitare se pot vedea în cancelaria comunală.

Mohu, în 29 Octombrie 1914

Primăria comunală.

Dela primăria comunei Szegengalos.

Nr. 756/1914

1969

Edict de licitație.

Din partea subsemnatei primării comunale se publică, că comuna Szegengalos (Galeș) în 15 Noemvrie 1914 st. n., la orele 10 a. m., dă în arândă cârcima comunală și pavilionul comunal pentru joc pe un interval de 3 ani, eventual 1 an, și anume începând din 1 Ianuarie 1915 până inclusive în 31 Decembrie 1917, respective 31 Decembrie 1915.

Prețul strigării e 1283 coroane, vadiu 10% dela prețul strigării. Condițiunile mai de aproape se pot pr vi la cancelaria comunală în orele oficioase.

Dat în Szegengalos la 26 Octombrie 1914.

Primăria comunală.

Ioan B. Stănilă Batuca
primar. not. com.

Nr. 1324/914

1965

**Publicațiune de vânzare
de lemne.**

Comuna Kistalmács în anul curent la 1 Noemvrie, 3 ore d. a., dă în cancelaria comunală pe lângă licitație publică cam 150 stânjini lemne de fag pentru foc calitatea I.

Prețul de strigare pro stânjin 24 coroane. Vadiu 10%.

Lemnele se vând eventual și în partii mai mici.

Condițiunile mai detaliate se pot vedea în cancelaria comunală.

Primăria.

**Moșie de arândat
sau de vânzare.**

În comuna Băia, lângă Șeica-mare, se află momentan de dat în arândă sau de vânzare o moșie domnească de 120 gălete pământ arător și fânaș, îndeosebi luferă și trifoiu, foarte potrivit pentru pășunat de oi sau alte vite. De moșie se țin și casele domnești dimpreună cu toate apartamentele necesare la o economie. A se adresa la proprietar în Sibiu, strada Podului (Brückengasse) Nr. 14—16.

**Croitorie modernă
pentru dame.**

Prin aceasta îmi permit a aduce la cunoștință, că reîntorcându-mă dela Viena, lucrez haine pentru dame după ultima modă și în timpul cel mai scurt. Subscrisa am petrecut doi ani de zile la Viena, unde am lucrat în saloanele cele mai mari și unde mi-am câștigat cele mai bune cunoștințe în croitorie.

Grete Wonyoreck

Sibiu, Pempflingergasse 20.

Schimbare de prăvălie.

Prin aceasta îmi permit a aduce la cunoștință Onoratului public, că mi-am schimbat prăvălia de coloniale și făruri din Piața mică Nr. 1 în Piața Huet Nr. 13.

Esprimându-mi cu această ocaziune, deosebita mulțumită onoraților mușterii, pentru bunavoință și încrederea cu care m'au onorat, rog totodată a mă sprijini și în noul local, nizuindu-mă a servi onorații mușterii cu marfă de cea mai bună calitate, pe lângă prețurile cele mai moderate.

Cu toată stima

E. Elias
Sibiu, Piața Huet Nr. 13.

1951 Practicant.

În prăvălia mea de manufactură, băcănie și ferărie, se primește un practicant pe lângă următoarele condiții: Se aibă cel puțin 2—3 clase gimnaziale, reale sau civile; să vorbească pe lângă limba română, cea germană sau maghiară și trebuie să fie din familie bună. Nicolae Răchitan. Săsciori (Szászcsör, Szebenmegye).

Casă de închiriat.

O casă cu curte, constătoare din 2 odăi, șură, 2 grajduri, 2 pivnițe, coșer, grădină de legumi, fântână, sunt de închiriat. Casa se află în Sibiu, Wachsmanngasse Nr. 48. Condițiunile mai de aproape se pot afla la Simion Ienciu în Slimnic Nr. 636.

**Prima negușătorie mare
de vinuri
Ludwig Fronius**

SIBIU, Pivnița „Mönchhof“

SPECIALITĂȚI:
Țuca veritabilă, fierbere proprie și Romuri lamaica direct importate.

Fabrică de lichori și ferbătorie de rachuri
Mare negușătorie de rachuri de Drojdi, Trevere și Prune

**Berea albă și neagră din
Bereria dela Trei-Stejari
în SIBIU**

este foarte bună și gustoasă!

Această bere e cântărită și se bea cu plăcere de toți cari o cunosc, atât la oraș cât și la sat

Că berea noastră e foarte cântărită se poate vedea și de acolo, că cum părătorii se înmulțesc mereu

**Atelier de curelărie, șelărie și coferărie
ORENDT G. & FEIRI W.**

Telefon 313 (odinoară Societatea curelarilor) Telefon 313
Strada Cisnădiei 45 — SIBIU — Helfauergasse 45

Magazin foarte bogat în articole pentru călătorie, călărit, vânat, sport și voiaj, poclăzi și procovături, portmonee și bretele solide și alte articole de galanterie cu prețurile cele mai moderate. Curele de mașini, curele de cusut și legat, Sky (vârzoabi) permanent în deposit.

Toate articolele din branșele numite și reparatura lor se execută prompt și ieftin. — Liste de prețuri, la cerere, se trimit franco. — Comande prin poștă se efectuează prompt și conștientios

Mare deposit de hamuri pentru cai dela solurile cele mai ieftine până la cele mai fine, coperitoare (șoluri) de cai și cofere de călătorie.

Cel mai vechiu și mai mare institut financiar românesc din Austro-Ungaria

„ALBINA“

institut de credit și de economii în Sibiu

Filiale: Brașov, Bozoviciu, Elisabetopol, Lugos, Medias și Mureșoșorhely

Agenturi: Orșova, Sănmărtin, Sănmiclașul-mare și Șeica-mare

Capital societar	K	6,000.000	—
Fonduri de rezervă și penzional	„	2,350.000	—
Portofel de cambil	„	17,700.000	—
Imprumuturi ipotecare	„	12,400.400	—
Depuneri spre fructificare	„	24,500.000	—
Serisuri fonciare în circulație	„	10,000.000	—

Primește depuneri spre fructificare cu **5-5 1/2%**

după terminul de abdicere, plătiind însuși darea de interes

execuția asemnării de bani la America și îngrijește încasări de cecuri și asigurațiuni asupra oricărei pieți, mijlocește tot felul de afaceri de bancă. — Orice informațiuni se dau gratis și prompt atât de Centrala din Sibiu, cât și de filialele și agenturile institutului.

Direcțiunea.

I Material pentru edificat

Traverse — Papă de acoperit — Plăci de izolat — Cement — Gips — Impletituri de drot — Drot de îngrădit cu ghimpi — Impletituri de trestie pentru ștukatură — Șocuri din fier covăcit și vărsate — Căhăli etc. etc.

Carol F. Jickeli, Sibiu și Alba-Iulia

A XXXI-a reg. ungurească

Loterie de binefacere a statului pentru scopuri de binefacere.

Loteria conține 14885 câștiguri cu suma totală de 475.000 cor. cari se plătesc în bani gata.

câștig principal **200.000 cor** în bani gata.

Mai departe	10 câștiguri à cor. 250	Kor. 2.500
1	20	4.000
1	40	6.000
1	100	10.000
1	200	10.000
1	2500	50.000
5	12000	120.000
5	14885 Câștiguri	Total Kor. 475.000

Tragerea va avea loc irevocabil în 9 Decembrie 1914.

Un los costă 4 coroane.

Lozuri se capătă: la direcția loteriei reg. în Budapesta (Hauptzollamt), la direcția loteriei austriacă în Viena, la oficiile de postă, dare, Vamă și sare, la stațiunile căilor ferate, trafici, zarafii, atât în Ungaria cât și în țările austriace. — La cerere se trimit planuri gratis și franco.

Direcția loteriei reg. ung.

Berea de Steinbruch alui Dreher

e cea mai bună și cea mai nutritoare beaură Se capătă peste tot locul. Atenție la vigneta!

Depozit principal la

M. Samuel Rubinstein
SIBIU.

1867

Banca generală de asigurare mutuală

„Transsylvania“

asociație cu garanție limitată în Sibiu (Nagyszeben) recomandă încheierea de

asigurări pe viață în cele mai cunoscute condiții de polițe (pentru învățători confesonai și preoți români avantajii deosebite).

Ca speciale combinații deosebit de favorabile sunt de gata:

Asigurări mixte cu rebonificare garantată de interese de 3% =

Asigurări simple și mixte cu participare de 40% la câștig. Asigurări mixte cu solvirea necondiționat de două ori a capt.

Asigurări de foc deasemeni cu premii foarte ieftine!

Dela fondarea „Transylvaniei“, sau plății prin acest institut:

Pagube de incendiu	K	5.755.858.27
Capitale asigurate pe viață	„	5.635.828.12
In total a fost la Transsyl- asig. pe viață	„	12.067.702
vania la 31 Dec. 1913 asig. de foc	„	144.436.368
Capital de fondare și rezerve	„	2.896.458

Informațiuni și prospecte se dau în orice moment gratis la Direcțiune și la toate agenturile.

Persoane pricepute la afaceri de asigurare (achizitori) cari au legături bune la oraș și în provincie, să primească în serviciu totdeauna în cele mai favorabile condițiuni.

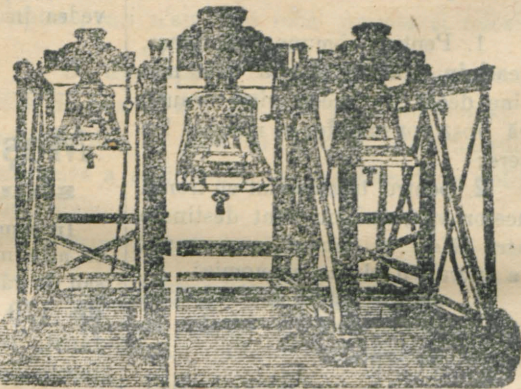
Urmașul lui WILHELM GOTTSCHLING IOAN SCHIEB

Turnătorie de clopote, de arnături și rezvizite pentru pompieri Sibiu, Poschengasse Nr. 11 — Telefon Nr. 306

Biroul:

Str. Cisnădiei Nr. 30. Telefon Nr. 298

Execută tot felul de cădelnițe bisericesti, feșnice, policandre, clopote pentru biserici și școli, clopoțele de cioae pentru vite, toate rezvizitele pentru pompieri, asemenea și toate lucrările și reparaturile ce se țin de această branșă, pe lângă garanție. Mă învoiesc și la plățirea în rate.

Clopote vechi le primesc în schimb

500.000 de pași

poate umbla cu așa o păreche de papuci sau cizme, cari sunt cumpărate din atelierul meu sau sunt provăzute cu numele **GEORGE LIMPEDE**

Gratis reparerez orice încălțăminte socotind dela cumpărare 3 luni, dacă în acest timp e de lipsă ceva reparare.

GEORGE LIMPEDE
SIBIU
Piața Brânzei Nr. 9

MOBILE

lucrate solid și conștiențios

se pot comanda la

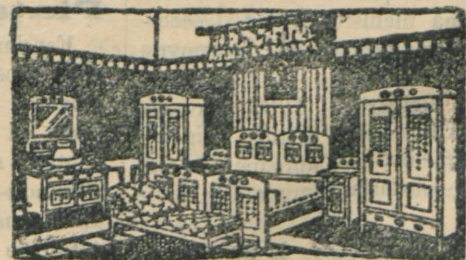
EMIL PETRUȚIU

Fabrică de mobile

SIBIU — NAGYSZEBEN, str. Sării 37

Specialist în: mobilă de tot felul pentru tineri nou căsătorii, mobilări de hoteluri, vile, institute, cafenele și restaurațiuni

Telefon Nr. 47 cu legătura în com. întreg

Atelier propriu de tapiserie Se lucrează după planuri artistice